

Bewegung versetzen (eine Flüssigkeit): घर्म यदाह्ना भुरण्यति RV. 5, 73, 6. यज्ञे यज्ञे हू सर्वना भुरण्यथो यत्सुन्वते यज्ञमानाय शिल्लयः VĀLUK. 11, 1.

भुरण्ये (von भुरण्य्) adj. zuckend, unruhig; eifrig, beweglich NAIGH. 2, 15. NIK. 12, 22. die Flamme RV. 1, 68, 1. 10, 46, 7. VS. 13, 51. RV. 1, 121, 5. die Agvin (vgl. भुरणा) 6, 62, 7. शकुन 10, 123, 6. VS. 18, 53. इन्द्र 13, 43.

भुरिन् Uḅādis. 2, 72. du. f. die Arme NAIGH. 2, 4. Himmel und Erde ŚĀ. sg. die Erde UḅāVAL.; in der That wohl 1) Scheere (wonach das u. नुर Gesagte zu berichtigen ist): स नः शिशोक्ति भुरिन्नौरिव नुरम् wie die Schneide der Scheere RV. 8, 4, 16. घोष्ठे निह्ना चर्चरीति नुरो न भुरिन्नौरिव AV. 20, 127, 4. — 2) ein aus zwei Armen bestehendes Werkzeug des Wagenarbeiters, in welchem er das Holz festhält und bearbeitet; etwa Schnitzbank: रथं न क्रतो घर्षसा भुरिन्नोः RV. 4, 2, 14. समी रथं न भुरिन्नोरुपेत दश स्वतोरा घर्दितेरूपस्य घ्रा 9, 71, 5. 26, 4. — 3) ein best. Metrum, bei welchem ein Pāda eine oder zwei überflüssige Silben hat, RV. PRĀT. 16, 10. 14. 17, 1. ÇĀKH. ÇR. 7, 27, 28. Ind. St. 8, 113. fg. 149. 254. 279. — 4) Bez. gewisser Einschüben in liturgischen Recitationen PANKAV. BR. 12, 13, 21. Ind. St. 8, 69. — Vgl. भूरिन्.

भुरण्ट m. 1) ein best. Thier MBu. 3, 12245. Vgl. भारण्ट, भारण्ट, भेरण्ट. — 2) N. pr. eines Mannes PRAVARĀDUH. in Verz. d. B. H. 36, 11.

भुरिका und भुरिका f. eine Art Gebäck BUĀVAPR. im ÇKDR. u. धूमसा. भुरिकाण von भुरि, adj. unruhig, ungeduldig: घृत्यो न योपामुदंस्त भुरिकाणि RV. 1, 36, 1.

भुवनं (wie oben) unruhige Bewegung (des Wassers): तुभ्यं प्रुक्रासुः प्रुच्यन्सुरण्यथो मेदपूया इषणत्त भुवण्यथामिपत्त भुविकाण RV. 1, 134, 5.

भुव 1) m. nach MAHĀDH. Bez. des Agni VS. 13, 54. in Formeln neben भुवन u. s. w. KAUC. 116. 128. — 2) = भुवन् Luftgebiet in einigen comp.: भुवादिवर्णान Verz. d. Oxf. H. 13, a, 16. भूभुवादिका ŚRĪJAS. 12, 29. MĀRK. P. 18, 26; vgl. भुवर्तार, भूर्भुवकार figg. — 3) m. Schwamm NIGU. PR. — Vgl. भौवावन.

भुवदत् P. 1, 4, 17. VĀRT. (von भुवत्; vgl. धारपदत्). Beiw. der Āditja: घ्रादित्येभ्यो भुवदद्वश्चो निर्वपेदूतिकाः TS. 2, 3, 4, 1. KĀTH. 11, 6. 15, 1. ĀCV. ÇR. 4, 2. Dem Sinne nach so v. a. Gedeihen gebend.

भुवदसु adj. nach Durga zu NIR. 4, 15 so v. a. भावयिता वसूनाम् RV. 8, 19, 37. Der Padapāṭha trennt jedoch भुवत् वसुः vgl. MÜLLER'S Ausg. S. 23.

भुवन (von 1. भू) Uḅādis. 2, 80 (angeblich ved.). 1) n. a) Wesen, belebtes Wesen, existirendes Ding; Welt; = लोक, पिष्टय AK. 2, 1, 6. 3, 4, 4. 2. TRIK. 3, 3, 250. H. 1365. MED. n. 102. HALĀJ. 1, 133. = गगन und जन MED. (sl. जने ist जने zu lesen). RV. 1, 134, 2. 4. युवं हू गर्भं जगतीषु घृत्यो युवं विश्वेभ्यु भुवनेष्वतः 137, 5. विश्वस्य भुवनस्य गोपाः 164, 21. 2, 3, 1. 35. 8. ज्ञान घ्रापणा भुवनानि रोदसी 3, 3, 10. दिवो धर्ता भुवनस्य प्रजापतिः 4, 33, 2. रूवो विश्वस्य भुवनस्य राजा 6, 36, 4. 10, 17, 1. 114, 4. तदिदास भुवनेषु ज्येष्ठम् 120, 1. 123, 7. AV. 2, 2, 1. 12, 1, 31. 13, 3, 14. VS. 9, 5. 13, 18. 32, 5. त्रविष्टो भुवनेषु 11, 3, 4. 6. 1, 2, 5. 1. ÇĀKH. ÇR. 1, 11, 2. 15, 2, 11. GRĪD. 3, 2. भुवनस्य पत्नी (Ushas) RV. 7, 73, 4. पति VS. 9, 20. 18, 44. 22. 32. 36, 2. यथा (so die ed. Bomb.) चरति तिग्मांसुः परेण भुवनं सदा über die Welt —, über die Erde hin MBu. 3, 2988. पुनाति भुवनं पूषया रामायणमहानटो R. Einl. ÇĀK. 167. 183. भुवनलोकनप्रातिः स्वर्गभिर्नानुभू-

यते der Anblick der Erde KUMĀRAS. 2, 13. वंशो भुवनचिदिते MEGH. 6. उद्धर्तु भुवनमिदं भवाच्छिममयम् LĀ. (II) 92, 21. यत्र भुवने Spr. 2797, v. 1. भुवने ऽस्मिन् 3665. भुवनतिलकभूत 2826. भुवनकित Heil der Welt BHATT. 1, 1. अतितितभुवनतल Erde Einl. zu KĀURAP. इत्युद्यः नत्रस्य शब्दो भुवनेषु वृढः unter den Menschen RAGH. 2, 53. धवलप (शशाङ्क) भुवनानि Spr. 1374. ŚRĪJAS. 12, 16. यावन्मिमीते भुवनानि शंभुः Inschr. in Journ. of the Am. Or. S. 6, 308, Çl. 31. भुवनज्ञान Verz. d. Oxf. H. 230, b, 35. °प्रतिष्ठादानविधि 33, b, 21. °विन्यास 8, a, 28. भुवनाभ्युद्य 349, a, 6 v. u. °द्वय Himmel und Erde RAGH. 1, 26. °त्रय (vgl. त्रिभुवन) Himmel, Luftraum und Erde ÇĀK. 186. Spr. 2826, v. 1. PANKĀR. 1, 2, 33. भुवनानि सप्त MBu. 12, 6924. भुवनाः (sic) सप्त एव च 13, 1089. भुवनानि चतुर्दश die Erde nebst sechs Welten über ihr und sieben Welten unter ihr WEBER, RĀMAT. UP. 290. PRAB. 34, 9. VEDĀNTAS. (Allah.) No. 93. भुवनानि चतुर्दश auf Erden Spr. 2829. Vgl. ब्रह्म°, मर्त्य°. — b) Ort der Existenz, Aufenthalt: घृत एव मे प्राचीनं भुवनम् ÇAT. BR. 1, 4, 1, 17. AV. 18, 1, 17. भुवन v. 1. für भवन Haus H. 990. — c) = भावन das zur-Existenz-Bringen NIR. 7, 25. richtiger das Werden oder Gedeihen RV. 10, 88, 1. — d) Wasser NAIGH. 1, 15. AK. 1, 2, 3, 3. TRIK. H. 1069. MED. HALĀJ. 3, 26. — 2) m. a) ein best. Monat Ind. St. 5, 83. TS. 1, 7, 9, 1. 4, 7, 11, 2. — b) N. eines Rudra (vgl. भुवनाधीश, भुवनाधीश्वर, भुवनेश) VP. 121, N. 17. — c) N. pr. eines Mannes MBu. 13, 1765. Verz. d. Oxf. H. 101, b, 14. eines Āptja und Liedverfassers von RV. 10, 137. — Vgl. भौवन.

भुवनकाश भु° + कोश m. Weltkuigel Verz. d. Oxf. H. 8, a, 29. fg. 44. b, 27. Verz. d. B. H. No. 476. 486. SIDDHĀNTAÇR. S. 127.

भुवनचक्रं (भु° + चक्र°) m. N. pr. eines Mannes RĀGA-TAR. 3, 145.

भुवनच्यव (भु° + च्यव) adj. welterschütternd RV. 10, 103, 9.

भुवनपति (भु° + पति°) m. Wesenherr, Weltgebieter VS. 2, 2. TS. 2, 6, 6. 3. TBR. 3, 7, 6, 1. KĀTH. 23, 7. ÇĀKH. ÇR. 4, 20, 1. ĀCV. ÇR. 1, 4, 4, 2. KĀTH. ÇR. 2, 1, 18. 19. Nach P. 6, 2, 20 auch oxyt. भुवनपति WILSON, Sel. Works I, 320 fehlerhaft für भवन°.

भुवनपावन (भु° + पा°) adj. weltreinigend. f. ई Bein. der Gaṅgā BUĀG. P. 9, 9, 10.

भुवनभर्तार (भु° + भर्°) m. Herr der Welt, — der Erde MBu. 3, 14209.

भुवनमती (भुवन + मति) f. N. pr. einer Fürstin RĀGA-TAR. 7, 583. 681.

भुवनमल्लवार (भु° - म° - वार) m. N. pr. eines Mannes COLEBR. Misc. Ess. II, 272.

भुवनराज भु° + राजन्, m. N. pr. eines Fürsten RĀGA-TAR. 7, 252. 582.

भुवनशासिन् (भु° + शा°) adj. die Welt beherrschend; m. König, Fürst RĀGA-TAR. 4, 463.

भुवनसैद् भु° + सद्, adj. in der Welt ruhend, — befindlich TS. 1, 7, 12, 1. TBR. 1, 3, 9, 1.

भुवनाहुत (भुवन + अहु°) adj. die Welt in Stauern versetzend: चरित RĀGA-TAR. 3, 73. परिवर्त्त 6, 366. 8, 3497.

भुवनाधीश (भुवन + अश°) m. Herr der Welt, N. eines Rudra, WEBER, RĀMAT. UP. 313. — Vgl. भुवन, भुवनाधीश्वर, भुवनेश.

भुवनाधीश्वर (भुवन + अश्व°) m. Herr der Welt, N. eines Rudra, MIT. 142, 7. — Vgl. भुवनाधीश, भुवनेश.

भुवनानन्द (भुवन + आ°), m. N. pr. eines Mannes KAPĪÇĀVAD. 9. fg.